

Установи розробники:

ДУ «Інститут медицини праці імені Ю. І. Кундієва НАМН України»;
Національна медична академія післядипломної освіти імені
П. Л. Шупика МОЗ України;
Національний медичний університет імені О. О. Богомольця МОЗ
України

Підготовлено в рамках виконання дисертаційного дослідження:

*«Обґрунтування заходів профілактики виробничо-зумовленої
офтальмологічної патології у підземних працівників вугледобувної
галузі» (аспірант Благун І. В.)*

Рецензенти:

Нагорна А. М., д-р. мед. наук, проф., чл-кор. НАМН України,
завідувачка відділу епідеміологічних досліджень ДУ «ІМП імені
Ю. І. Кундієва НАМН»;
Мішенін А. Б., канд. мед. наук, старший викладач кафедри медицини
праці, психофізіології та медичної екології НМАПО імені
П. Л. Шупика МОЗ України

**Голова проблемної комісії МОЗ України та НАМН України
«Гігієна праці та профзахворювання»:**

чл-кор. НАМН України, д-р мед. наук, проф. В. І. Чернюк

Відповідальний за випуск:

ДУ «ІМП імені Ю. І. Кундієва НАМН»[»],
вул. Саксаганського, 75, м. Київ, 01033

Отримання додаткової інформації:

д-р. мед. н., ст. наук. співроб. Варивончик Д.В.
Тел.: 0 (44) 289-45-26.
E-mail: dv7@ukr.net

Наклад: 100 прим.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
Державна установа «Інститут медицини праці
імені Ю. І. Кундієва НАМН України»
(ДУ «ІМП імені Ю. І. Кундієва НАМН»)

**ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ
про нововведення в системі охорони здоров'я**

Випуск з проблеми
«Гігієна праці та профзахворювання»

РЕКОМЕНДОВАНО
Проблемною комісією
МОЗ України та НАМН України
«Гігієна праці та
профзахворювання»
від 25.10.2018 р., протокол № 3

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
ДУ «ІМП імені Ю. І. Кундієва
НАМН»
від 11.10.2018 р., протокол № 8

**ПРОФІЛАКТИКА ВИРОБНИЧО-ЗУМОВЛЕНОЇ
ОФТАЛЬМОЛОГІЧНОЇ ПАТОЛОГІЇ У ПІДЗЕМНИХ
ПРАЦІВНИКІВ ВУГЛЕДОБУВНОЇ ГАЛУЗІ****АВТОРИ:**

д-р мед. н. ВАРИВОНЧИК Д.В.,
д-р мед. н. ВІТОВСЬКА О.П.,
БЛАГУН І.В.

Київ – 2018

ЛІКАРЯМ ІЗ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ:
«ПРОФЕСІЙНА ПАТОЛОГІЯ»,
«ГІГІЄНА ПРАЦІ»,
«ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я»,
«ОФТАЛЬМОЛОГІЯ»

Суть впровадження: Пропонується система заходів, спрямованих на попередження виробничо-зумовленої та професійної офтальмологічної патології у підземних працівників вугільних шахт.

Пропонується для впровадження в практику роботи лікарів з професійної патології, гігієни праці, громадського здоров'я, офтальмології (комісій з медичних оглядів працюючих), для попередження виробничо-зумовленої та професійної патології у підземних працівників вугледобувної галузі України.

Ризик-спрямовані заходи профілактики виробничо-зумовленої та професійної офтальмологічної патології у підземних працівників вугільних шахт повинні передбачати наступні чотири рівня заходів інженерно-промислового гігієнічного контролю (ІПГК):

- I рівень – елімінація небезпечного виробничого фактора із робочої зони працівників;
- II рівень – інженерно-технічні засоби управління виробничими небезпеками на робочому місці;
- III рівень – адміністративний контроль за безпекою на робочому місці;
- IV рівень – використання працівниками засобів індивідуального захисту (ЗІЗ).

Запропоновані заходи ІПГК в наведено в таблиці:

Рівні ІПГК	Рекомендації щодо застосування заходів у підземних працівників вугільних шахт
I	<ul style="list-style-type: none"> – Мінімізація роботи під землею (за рахунок використання роботів, машин тощо) – Застосування виробничих технологій, що запобігають пило- та аерозолеутворенню
II	<ul style="list-style-type: none"> – Використання технології «волого» буріння вугільних порід – Забезпечення ефективного провітрювання підземних виробіток – Забезпечення оптимального світлового середовища на робочих місцях (в підземних умовах)

Рівні ІПГК	Рекомендації щодо застосування заходів у підземних працівників вугільних шахт
III	– Підсилення заходів з контролю щодо допуску працівників до роботи в шкідливих та небезпечних умовах праці
	– Здійснення контролю щодо тривалості робочого часу в підземних умовах
	– Розробка і поширення письмових інструкцій, протоколів, стандартів щодо правил техніки безпеки при роботі в підземних умовах
	– Здійснення контролю щодо дотримання працівниками правил безпеки праці при роботі (використання ЗІЗ очей, достатнього освітлення)
	– Забезпечення повної санітарної обробки підземних працівників в кінці зміни
	– Іригація сольовими розчинами кон'юнктиви ока під час та в кінці зміни
	– Використання лікарських засобів для профілактики та лікування синдрому сухого ока
	– Використання профілактичних заходів для забезпечення достатньої добової інсоляції (світотерапія, раціональний добовий режим тощо)
	– Проведення періодичних освітніх заходів для засвоєння працівниками знань щодо факторів професійного ризику та практичних навичок безпеки на робочому місці
	– Контроль у працівників рівня знань щодо наявних небезпечних виробничих факторів та навичок виробничої безпеки
	– Розробка методичних рекомендацій (вказівок) щодо наявних професійних ризиків та профілактики виробничо-зумовленої та професійної офтальмологічної патології
	– Розробка та періодичний перегляд інструктивно-методичних матеріалів з дотримання виробничої безпеки на робочих місцях, надання першої медичної допомоги у випадку травми органа зору
	– Періодичне проведення атестації робочих місць за умовами праці
– Складання списку осіб, які зазнають впливу шкідливих та небезпечних умов праці	
– Забезпечення проходження працівниками попереднього та періодичного (щорічного) медичних оглядів, за участю лікаря-офтальмолога	
– Забезпечення працівників з наявною офтальмологічною патологією диспансерним наглядом, заходами оздоровлення та реабілітації	
– Забезпечення направлення працівників з виробничо-зумовленою патологією до профпатологічної служби, для встановлення професійного офтальмологічного захворювання	
– Недопущення до роботи в шкідливих та небезпечних умовах та виведення із професії працівників із професійними офтальмологічними захворюваннями та протипоказаннями	
– Раціональне працевлаштування працівників, які недопущені чи виведені із професії	
– Забезпечення моніторингу за рівнями офтальмологічної захворюваності працівників	
IV	<ul style="list-style-type: none"> – Використання ЗІЗ для захисту органа зору (захисні окуляри із світлофільтрами) – Санітарна обробка ЗІЗ органа зору під час та в кінці зміни.

Запропоноване дозволяє покращити профілактику виробничо-зумовленої та професійної офтальмологічної патології у підземних працівників вугільних шахт України.